gemeente Cuijk

Samenvattend verslag van de commissie Ruimte van 19 / 21 april 2021

Aanwezig 19 april:
A. Arts (CDA), A. van Zeeland (CDA), A. Wintjes (Liberaal LVC), H. Thijssen (Liberaal LVC), B. van Lieshout (SP), E. Coenen (SP), S. Müskens (ABC), T. van Boekel (ABC), R. Asbroek (D66), W. Vervoort-Reijnders (VVD), H. Teusink (GroenLinks), M. van Diemen (GroenLinks), E. van den Berg (PvdA), D. Huntjens (PvdA).
Afwezig: I Janshen-Arts (GroenLinks), W. van der Burgt (VVD),

Voorzitter: H. Pluk
Griffier: P. Broekmans
College: M. Jilisen, D. Sólez

Aanwezig 21 april:
A. Arts (CDA), A. van Zeeland (CDA), H. Thijssen (Liberaal LVC), B. van Lieshout (SP), T. van Boekel (ABC), R. Asbroek (D66), W. Vervoort-Reijnders (VVD), M. van Diemen (GroenLinks), E. van den Berg (PvdA).
Afwezig: I Janshen-Arts (GroenLinks), W. van der Burgt (VVD), A. Wintjes (Liberaal LVC), E. Coenen (SP), Müskens (ABC), H. Teusink (GroenLinks), D. Huntjens (PvdA).

Voorzitter: H. Pluk
College: M. Jilisen.

Nr.	Onderwerp	Verslag/advies
01	Opening en vaststelling quorum	De voorzitter opent de vergadering om 19.30 uur en stelt vast dat het quorum aanwezig is.
02	Vaststelling van de agenda	De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
03	Inventarisatie spreekrecht burgers	Er hebben zich geen insprekers gemeld.
Ter vaststelling		
04	Verslag van de commissie Ruimte van 1 maart 2021	Het verslag wordt vastgesteld.
Ter advisering		
05	Voorstel tot vaststelling Transitievisie Warmte Cuijk 2021	Eerste termijn Het woord wordt gevoerd door alle fracties. Aandachtspunten: - Gasloos bouwen (CDA). - Communicatie (CDA). - Plan van Aanpak (CDA). - Subsidiemogelijkheden (CDA). - Betrokkenheid jongeren (CDA). - Herziening visie (CDA). - Financiële aspecten (CDA, D66). - Stap naar uitvoering / dashboard (Liberaal LVC, SP, GroenLinks, PvdA). - Monitoring (Liberaal LVC, D66, GroenLinks). - Handhaven bestaande gasinfrastructuur (Liberaal LVC). - Stimuleren betrokkenheid burger, Wijk- dorpsraden, CEC (Liberaal LVC, PvdA). - Klimaatarmoede (SP, PvdA). - Gerichte aanpak bijv. flatgebouwen (SP). - Pro-actieve rol en aanpak (ABC). - Wie geeft sturing bij prioritering (D66). - Afstemming Land van Cuijk (VVD). - Capaciteitsinzet (GroenLinks). - Tijdspad en vertragingen daarbij (PvdA). - Begrip “wijken” (PvdA). Portefeuillehouder Sólez reageert. Er is nu een visie voor de komende jaren opgesteld. Dit visiedocument sluit aan op de

		actuele inzichten van het Rijk. Concrete uitvoering is de uitwerking van deze visie en komt dus later. Ook zal verder gegaan worden met vervolgonderzoek. Er is contact met het BEC over dit visiedocument. De visie moet 1 x per drie jaar worden herzien. Verwacht wordt dat reeds na twee jaar een herijking van de visie aan de orde is. Er komen veel meetgegevens beschikbaar uit de klimaatmonitor. Deze informatie wordt op korte termijn beschikbaar gesteld aan de gemeenteraad (**Toezegging**). In het communicatieplan wordt mede aandacht aan de rol van de omgeving (ook wijk- en dorpsraden) gegeven. Deze is ook gericht op gezamenlijke uitvoering. Het communicatieplan is eind dit jaar gereed. Gemeente voert nu reeds concrete acties uit, zoals energiebesparingsactie 2020/2021. Er zijn beperkte subsidiemogelijkheden op rijksniveau. Deze zijn onvoldoende voor omschakeling naar aardgasvrij. Hier ligt taak voor de Rijksoverheid. Met de lokale energiebesparingscampage en isolatieacties worden inwoners direct betrokken. De betrokkenheid van jongeren is beperkter. Acties rond afkoppeling aardgas richten zich vooral op woningeigenaren / woningbouwverenigingen of corporaties. Bij de RES zijn jongeren veel intensiever betrokken. Dit loopt via de regio Noordoost Brabant. Budgetten lopen via het Rijk. Het accent ligt nu vooral op isolatie van woningen (no regret / geen spijt-acties). Daarnaast is het communicatieplan belangrijk. Uitgangspunt bij de plannen is dat uitvoering kostenneutraal moet zijn. Dit moet zorgen bij lagere inkomensgroepen wegnemen. Eerste contacten met corporaties zijn gelegd om bestaande woningen om te vormen tot gasloos. Idee om prioriteit bij flatgebouwen te leggen omdat deze in verschillende vormen voorkomen, wordt meegenomen. Aanpak bij flatgebouwen is technisch lastig. Nu wordt vooral gekeken wat je kunt doen bij bronnen. Resultaten op dit gebied zijn eerst over 2/3 jaar te verwachten. In principe moeten initiatieven van onderop ontstaan. Rol van de gemeente ligt vooral op het gebied van communicatie en het creëren van draagvlak. Financiering is wel bijzonder aandachtspunt. Gemeente staat open voor suggesties als collectieve inkoop etc. Er wordt voorstel voorbereid gericht op het verbinden van specifieke voorwaarden, bijv. plaatsen zonnepanelen, aan de verkoop van gemeentegrond. Er vindt jaarlijkse monitoring plaats. De omvang van de capaciteitsinzet is een politieke keuze. Er zijn contacten met CEC. Het gebruik van het begrip “wijken” wordt toegelicht. Tweede termijn Het woord wordt gevoerd door alle fracties. Aandachtspunten: - Communicatie rond gasloos bouwen (CDA). - Financiële aspecten (CDA, D66). - Sturing op grondprijs bij duurzaam bouwen (CDA). - Kostenneutraliteit (Liberaal LVC). - Invulling pro-actieve rol / inzicht in plannen 2021 (ABC). - Stip op de horizon 2045 of 2050 (VVD). - Frequentie update (GroenLinks). - Begrip “wijken” (PvdA). Portefeuillehouder Sólez reageert. Hij geeft aan dat in het communicatieplan aandacht zal worden gegeven aan het verschil van aanpak met Duitsland (**Toezegging**). Het beschikbare budget is toereikend voor de warmtevisie. De eerste herziening van de visie is noodzakelijk na 2 jaar. De info over grondprijsontwikkeling Cuijk versus Boxmeer wordt via het verslag beschikbaar gesteld

		(**Toezegging***). Uitgangspunt van kostenneutraliteit geldt voor de burger. Het voorliggende document is een visie en is kaderstellend. Derhalve niet gericht op uitvoering. Er lopen wel uitvoeringstrajecten. Deze richten zich op 'no regret' maatregelen en energiebesparingsmaatregelen. Ambitietermijn is voor de warmtevisie gesteld op 2050 omdat deze opgave groter is dan de energie-opgave (doel 2045). Advies C-stuk.
06	Voorstel tot vaststelling RES 1.0 (Regionale Energie Strategie)	Eerste termijn Het woord wordt gevoerd door alle fracties. Aandachtspunten: - Monitoring / dashboard (Liberaal LVC). - Netwerkcapaciteit (Liberaal LVC, GroenLinks). - Haalbaarheid ambities (Liberaal LVC, CDA). - Toelaatbaarheid windmolens (Liberaal LVC, D66, GroenLinks, CDA). - Zon op dak (Liberaal LVC, D66). - Inzet lokaal eigendom (SP). - Van onderzoek naar actie (ABC). - Pro-actieve houding (ABC). - Integrale aanpak (GroenLinks). - Mate van samenwerking (GroenLinks). - Relatie RES met Energievisie N-Brabant (GroenLinks). - Kwaliteitsregels landschap (GroenLinks). - Motie kernenergie (GroenLinks). - Ontwikkelingen op VAB's (GroenLinks). - Afdwingbaarheid collectief eigendom (GroenLinks). - Vrijblijvendheid handreikingen (GroenLinks). - Evaluatie beleid (PvdA). - Inzet Supervisieteam (PvdA). - Ontwikkelingen Vianen (GroenLinks, PvdA). - Oppervlakkig karakter regionale visie (CDA). - Draagvlak en participatie (CDA). - Geothermiek (CDA). - Innovaties (CDA). Portefeuillehouder Sólez reageert. Heij geeft aan dat monitoring onderdeel van de RES is. Er wordt jaarlijks gemonitord. De eerste monitor is reeds uitgevoerd. In verband met de netwerkcapaciteit lopen gesprekken met Enexis en Tennet. Eind dit jaar wordt meer inzicht verwacht. De raad wordt hier dan over geïnformeerd. Verwacht wordt dat transportschaarste na 2026 opgelost. Ambities tot 2030 zijn dus haalbaar. Er zijn meer zorgen over de haalbaarheid van de ambities tot 2050. Mogelijkheden voor winmolens zijn beperkt i.v.m. aanwezigheid vliegveld Volkel. Er lopen wel gesprekken of belemmeringen kunnen worden versoepeld. Zon op dak heeft voorkeur. Dit jaar wordt pilot uitgevoerd. Er is op 7 april jongstleden een informatiebijeenkomst voor raadsleden geweest. In de stukken wordt de RES-organisatie nader toegelicht. De lokale invulling van zoekgebieden zon en wind komt in de gemeentelijke Energievisie terug. Geothermiek is toepassing van aardwarmte. Communicatie en participatie wordt concreet ingevuld bij specifieke projecten. Nu zijn ontwikkelingen rond alternatieve energieopwekking vooral gericht op zon en wind. Andere typen van innovatie zijn nog erg speculatief. Voorwaarden rond lokaal eigendom kunnen alleen als inspanningsverplichting worden opgelegd. Ambitie is streven naar 50%. Dit is echter geen doel op zich. Concrete projecten worden altijd voorgelegd aan de

		gemeenteraad. Een verplichting tot het plaatsen van zonnepanelen op dak is juridisch niet afdwingbaar. Gemeente kan instemmen met de regionale keuze voor samenwerking variant 2. Hierbij wordt lokale autonomie gerespecteerd en zijn de resultaatverplichtingen per gemeente bekend. Samenwerking richt zich specifiek op de inhoud. Alle projecten worden binnen de regio Noordoost Brabant besproken. Transportschaarste speelt in de hele regio. Een differentiatie in gebieden is derhalve niet mogelijk. De relatie tussen de provinciale en lokale energievisie wordt toegelicht. De gemeente toetst concrete plannen aan de Energievisie, dus ook de voorwaarden rond communicatie en participatie. Naar verwachting komt in 2023 de RES 2.0. Tweede termijn Het woord wordt gevoerd door de fracties van Liberaal LVC, SP, ABC en GroenLinks. Aandachtspunten: - 50% eigendom (SP). Er zijn geen vragen aan de wethouder. Advies C-stuk.
07	Voorstel tot vaststelling Herziening Energievisie	Eerste termijn Het woord wordt gevoerd door alle fracties. Aandachtspunten: - Hogere ambitie/ voorwaarden, bijv. 50% eis (SP, D66, GroenLinks, Liberaal LVC). - Bestaande aanvragen (SP). - Daken bedrijventerreinen (SP, D66, GroenLinks). - Belemmering 50% bij planrealisatie (ABC, Liberaal LVC). - Communicatie over gebiedskeuzes (ABC). - Selectieproces (ABC). - Rol gemeenteraad bij initiatieven (ABC). - Dialoog en communicatie (ABC). - Geluidswal en zonne-energie (D66). - Nieuwbouwwoningen (D66). - Periode 2045 (VVD). - Vliegbasis Volkel (VVD). - Leesbaarheid stukken (VVD). - Biomassa (GroenLinks). - Wind (GroenLinks). - RES-opgave 80 ha zon? (GroenLinks, CDA). - BIBOB (GroenLinks). - Keuze voor verzwaring eisen (GroenLinks). - Supervisie team (PvdA). - Inzicht in concrete plannen (CDA). - Geschikte gebieden (CDA). - CEC (CDA). - Monitoring (Liberaal LVC). - Zonneladder (Liberaal LVC). - Nieuwe vormen van energie (Liberaal LVC). Portefeuillehouder Sólez reageert. Hij geeft aan dat het dashboard voor monitoring bijna gereed is. In deze visie zijn specifieke randvoorwaarden opgenomen voor de ontwikkeling van zonnevelden. De invulling van de eis rond 50% financiële participatie is maatwerk per project. Initiatiefnemer heeft

		inspanningsverplichting. Ook geldt eis voor financiële afdracht in gemeentelijke fonds. Met de vaststelling van deze visie bepaalt de raad de randvoorwaarden. Rond de gebiedsaanduiding heeft inwonersparticipatie plaatsgevonden, bijv. keuzes rond de Kraaijenbergse Plassen. Daarnaast is communicatie bijzonder aandachtspunt bij concrete projecten. De gemeenteraad is betrokken in het kader van de vergunningverlening bij nieuwe projecten. De samenwerking met CEC verloopt goed. Vooral bij lokale projecten kan CEC een rol spelen. Het project in Vianen moet voldoen aan de eisen uit de Visie 2018. De rol van de gemeente is voorwaardenscheppend. Voor concrete plannen dient er wel een initiatiefnemer te zijn. De geluidswal is een mogelijke locatie. Nu is er echter geen initiatiefnemer. Het verplicht plaatsen van zonnepanelen op nieuwbouwwoningen is juridisch niet afdwingbaar. Het stimuleren van zon op bedrijfsdaken is speerpunt. Naar verwachting krijgt de gemeente meer bevoegdheden om dit af te dwingen. Er loopt een onderzoek naar het verruimen van mogelijkheden voor wind (gesprek met vliegbasis). Uiteindelijk gaat het over het zoeken naar een balans tussen haalbare plannen, medewerking van ondernemers en het halen van doelen. Er wordt geen medewerking meer verleend aan nieuwe initiatieven rond biomassa. Ontwikkelmogelijkheden bij stoppende (agrarische) bedrijven zijn specifiek benoemd zodat hier maatwerk kan worden toegepast. De wijze van prioritering bij het oppakken van nieuwe verzoeken voor zonneparken moet nog worden uitgewerkt. Een rol hierbij voor het CEC ligt niet voor de hand omdat CEC zelf ook meer wil gaan ontwikkelen. Dit is een uitvoeringsvraagstuk en komt dus niet in de visie. De RES-opgave ligt op circa 80 ha zon MITS de ambitie ‘Zon op Dak” wordt gehaald. De randvoorwaarden rond zonneparken hebben o.a. betrekking op landschappelijke inpassing en veiligheid. Verzekeringsmaatschappijen stellen eisen aan de inrichting van een zonnepark. De invulling van multifunctioneel ruimtegebruik is erg in ontwikkeling. BIBOB-toets is bij concrete initiatieven aan de orde. Er zijn nu twee concrete plannen in procedure. In het verslag zal nadere info worden verstrekt over het percentage waarin deze twee initiatieven voorzien in de totale RES opgave.(**Toezegging***). Tweede termijn Het woord wordt gevoerd door de fractie van SP. Aandachtspunten: - Gemeentelijk initiatief (SP). Portefeuillehouder Sólez reageert. Hij licht een plan toe waarin de vijf gemeenten samenwerken en een zonnepark realiseren voor de energieopwekking van de benodigde elektriciteit voor gemeentelijke rioolgemalen. Het betreft de ontwikkeling van een zonnepark van 2 ha in Mill. Dit park wordt samen met een ondernemer ontwikkeld. Advies C-stuk.
08	Voorstel tot vaststelling Woonwagenbeleid 2021 en Verhuurbeleid standplaatsen en woonwagens 2021	Eerste termijn Het woord wordt gevoerd door alle fracties. Aandachtspunten: - Standplaatsverdeling Land van Cuijk (ABC). - Eigendomssituatie standplaatsen (ABC). - Afstemming binnen LvC (D66, Liberaal LVC).

		- Doelgroepenbeleid en precedentwerking (VVD). - Communicatie (GroenLinks). - Beleidsstuk versus concrete plannen (GroenLinks). - Energieneutraal (GroenLinks). - Eis doelgroep (PvdA). - Toepassing huurgrens (SP). - Resultaten inventarisatie (CDA). - Inspraakwoonwagenbewoners (CDA). - Voorrangsregel (CDA). - Financiële aspecten (CDA). - Rol Mooiland (CDA). - Communicatie omgeving (CDA). - Eigendom versus huur (Liberaal LVC). - Gemeentelijke woonwagens (Liberaal LVC). - Ontwikkelingen Beers (Liberaal LVC). Portefeuillehouder Jilisen reageert. In dit beleidskader blijven de verschillende opties mogelijk. Dus huur wagen <=> huur ondergrond; koop wagen <=> koop ondergrond; koop wagen <=> recht van opstal. Deze laatste variant is overgangssituatie. Hij schetst vervolgens de situatie binnen het Land van Cuijk (aantal plaatsen, aantal te ontwikkelen plaatsen, wachtlijst). De nu voorgestelde ontwikkelingen voorzien in een behoefte. Verwacht wordt dat de verschillende standplaatsen na circa 2 jaar zijn gerealiseerd. Gemeente kiest nu voor een mix van koop en huur. Uitgangspunt nu is dat alle bestaande locaties concreet worden ingevuld. In Beers betreft het 4 locaties. Standplaatsen zijn bedoeld voor specifieke doelgroep. Deze doelgroep is door het rijk aangewezen. Eisen rond energieneutrale invulling gebaseerd op landelijke uitgangspunten. Nu geldt BENG. Signaal om energieneutraal te realiseren wordt doorgegeven aan Mooiland. Het behoeftenonderzoek kan beschikbaar worden gesteld. De bewoners zijn positief over dit beleid. Er blijven natuurlijk altijd discussiepunten. In de regio is afgesproken dat er voorrangsregeling geld voor belangstellenden uit eigen gemeente. Er vind afstemming met Mooiland plaats over inrichting plek. Indien gemeente de locatie verkoopt dan wordt via grex-berekening waarde bepaald. Met het vaststellen van dit beleid is geen sprake van uitbreiding van het aantal plekken. De Dorpsraad Katwijk is geïnformeerd. Er is regionale afstemming (Land van Cuijk) met Mooiland. Op regionaal niveau (Noordoost Brabant) heeft afstemming met alle wooncorporaties plaatsgevonden. Tweede termijn Het woord wordt gevoerd door de fracties van Liberaal LVC en SP. Aandachtspunten: - Betrokkenheid De Valuwe (Liberaal LVC). - Verdeling huur en koop (Liberaal LVC). - Huurmogelijkheden boven huurgrens (SP. Portefeuillehouder Jilisen reageert. Hij geeft aan dat de regeling niet voorziet in specifieke situatie van huur boven de huurgrens. Zowel in Katwijk als in Beers zijn 2 plekken gericht op koop met opstalrecht. De overige plekken zijn huur. De omgeving wordt nog nader geïnformeerd over het nieuwe beleidskader. Conclusie C-stuk

		De vergadering wordt om 23.30 uur geschorst. De punten 9 en 10 worden doorgeschoven naar woensdag 21 april.
09	Voorstel tot vaststelling Voorstel tot beschikbaar stellen van budget voor inhuur capaciteit Ruimtelijk	De vergadering wordt heropend op woensdag 21 april om 19.30 uur. Eerste termijn Het woord wordt gevoerd door alle fracties. Aandachtspunten: - Efficiencyvoordeel Land van Cuijk (D66). - Inzicht in aantal plannen (VVD). - Wat gebeurt niet (VVD). - Tijdspad afwikkeling (VVD). - Beschikbaarheid personeel (VVD). - Afwikkeling via omgevingsdienst (VVD). - Waarom is extra capaciteit nodig (GroenLinks, CDA). - Tijdstip van budgetvraag (GroenLinks, SP, ABC). - Financiële aspecten / extra inkomsten (GroenLinks). - Invloed voor burger (PvdA) - Samenwerking Land van Cuijk (CDA). - Vast personeel (CDA). - Procedures (CDA). Portefeuillehouder Jilisen reageert. Er is periodieke afstemming tussen bestuur en organisatie over capaciteitsinzet. Sinds september bijzondere aandacht, toen getracht om toch binnen bestaande capaciteit op te vangen, mede gelet op situatie van herindeling (Wet Ahri). Allengs gebleken dat werk toch bleef toenemen, mede gevolg van corona; noodzaak voor uitbreiding bleef bestaan. Wet Ahri heeft geleid tot vertraging bij het behandelen van dit raadsvoorstel. Er is gezocht naar financieringsmogelijkheden. Gedeeltelijk is dit opgelost via de Grex. Voor het overige is extra budget nodig. Inkomsten uit vergunningen is gebaseerd op leges. Bij ruimtelijke ordeningsprocedures worden kosten verhaald via anterieure overeenkomsten. Er zijn geen mogelijkheden om binnen het Land van Cuijk het werk anders te verdelen. Naar verwachting krijgen we te maken met 100 RO projecten en 1500 wabo-projecten. De wabo-vergunningen kunnen we niet laten liggen omdat anders van rechtswege vergunning wordt verleend, hetgeen ongewenst is. Bij RO-procedures ontstaat vertraging en is prioritering noodzakelijk. Nieuwe plannen kunnen niet altijd meer worden opgepakt. De doorlooptijd strekt verder dan 2021. Er is krapte op de arbeidsmarkt. Toch zien we mogelijkheden om het extra werk weggezet te krijgen. Dit jaar kan geen vast personeel meer worden ingezet. Het komen tot een goede balans tussen flexibel en vast personeel is bijzonder punt voor de nieuwe gemeente. De werkzaamheden op terrein van RO kunnen niet worden uitbesteedt aan omgevingsdienst. De verwachting wordt uitgesproken dat de nieuwe omgevingswet ook efficiencyvoordeel zal opleveren. Dit is pas na 2021 aan de orde. Bij de RO-procedures worden aan de voorkant afspraken gemaakt over de kosten. De werkelijke ureninzet kan soms afwijken van de geraamde kosten. Tweede termijn Het woord wordt gevoerd door de fracties van CDA en GroenLinks.

		Aandachtspunten: - Kwaliteit voorstel (GroenLinks). - Vervolgtraject (CDA). Portefeuillehouder Jilisen reageert. Hij licht het vervolgtraject toe en schets nogmaals de noodzaak van de inzet. Conclusie A-stuk.
10	Voorstel tot vaststelling Verklaring van geen bedenkingen Wielweg 18 Beers	Eerste termijn Het woord wordt gevoerd door de fracties van PvdA en CDA. Aandachtspunten: - Leesbaarheid bijlagen (PvdA) - Regels over aanwezigheid dieren (PvdA). Portefeuillehouder Jilisen reageert. Verzoek is gericht op het verplaatsen van een woonhuis en het vervangen van een dierenverblijf. Er verandert niks in de bestemmingsregeling. De bijlagen zijn nog niet beschikbaar. Tweede termijn Het woord wordt gevoerd door de fractie van PvdA, SP, CDA en D66. Aandachtspunten: - Inzicht in de bijlagen (PvdA) Portefeuillehouder Jilisen reageert. Hij licht het verzoek nogmaals toe. Conclusie C-stuk
11	Sluiting	De voorzitter sluit de vergadering om 20.30 uur.

Toezeggingen afgedaan via het verslag zijn opgenomen in de bijlage.

De opnames van deze vergadering maken deel uit van dit verslag.

Door de commissie vastgesteld op 31 mei 2021.

P. Broekmans
griffier

H. Pluk
voorzitter